

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาและการได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเหมาะสมและทั่วถึงเป็นอย่างมาก ซึ่งได้กำหนดให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553 ก : 1) ได้บัญญัติเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาไว้ในมาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพไม่เก็บค่าใช้จ่า และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา โดยกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพไม่เก็บค่าใช้จ่าเช่นกัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 8) ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้ผู้ปกครองต้องส่งเด็กเข้าเรียนในมาตรา 6 และมาตรา 13 ผู้ปกครองที่ไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ซึ่งเมื่อผู้ปกครองนำเด็กเข้ารับการศึกษแล้วในระหว่างที่รับการศึกษาก็ต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เด็กมิได้เข้าเรียน และสามารถเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ มีความรู้ติดตัว สามารถนำเอาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ทั้งนี้ เด็กนั้นอาจเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงต่อไปได้

มัทนา ศังกะภุชณ์ (2551 : 95) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงความสำคัญของการศึกษาและการศึกษาภาคบังคับว่า การศึกษาภาคบังคับเป็นระดับการศึกษาที่จำเป็นที่สุดของคนไทย จึงต้องใช้คำว่า “บังคับ” เขียนไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อกำหนดให้ชัดเจนว่า ระดับใดเป็นการศึกษาภาคบังคับ และจะบังคับทั้งฝ่ายผู้จัดฝ่ายผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างไร นอกจากนั้นในการจัดการศึกษาในอนาคตต้องจัดการเรียนรู้แบบที่เด็กมีความสำคัญสูงสุด ซึ่งต้องมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และเด็กต้องได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับความรู้เพิ่มเติมที่ตามศักยภาพความสามารถของเด็กคนนั้น และเมื่อสำเร็จการศึกษาออกมาสามารถนำเอาความรู้ที่ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ แต่ในปัจจุบันปัญหาหนึ่งของการเข้ารับการศึกษาคือให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง นั่นคือ สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน โดยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากข้อมูลนักเรียนที่ออกกลางคันของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ดังนี้ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ มีเด็กออกกลางคัน จำนวน 4,482 คน คิดเป็นร้อยละ 2.41 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 5,264 คน คิดเป็นร้อยละ 2.35 ภาคกลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 3,806 คน คิดเป็นร้อยละ 1.23 และภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2,764 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43 อย่างไรก็ตามสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กลาออกกลางคันเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น เด็กบางคนมาจากฐานะยากจน เด็กต้องอพยพตามผู้ปกครอง ครอบครัวมีปัญหา เด็กต้องออกหาเลี้ยงครอบครัว เจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ ต้องคดี และสมรสแล้ว เป็นต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบาย และดำเนินการลดจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน ในปีการศึกษา 2553-2554 จึงเป็นปีแห่งการจัดทำโครงการออกเยี่ยมบ้านและช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน และสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ (2551 : 2) ได้กล่าวถึงการออกกลางคันก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผู้เรียนที่ออกกลางคันประมาณ 1 แสนคนต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีสาเหตุมาจากความเบื่อหน่ายและเครียดกับการเรียน การทะเลาะวิวาท ติดเพื่อน ติดยาเสพติด และตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ฯลฯ และยังพบปัญหาอีกว่า เมื่อพบกลุ่มเด็กที่เสี่ยงต่อการออกกลางคัน สถานศึกษาไม่มีมาตรการรองรับหรือดำเนินการหรือส่งต่อเด็กกลุ่มนี้ให้ไปในทิศทางใด

พนม ลีมอารีย์ (2539 : 24-25) กล่าวว่า ธรรมชาติของเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 มักมีปัญหามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย และเป็นปัญหาต้นเหตุของปัญหาอื่น ๆ เช่น การทะเลาะวิวาท การคิดโรคเพศสัมพันธ์ การหนีเรียน การขายตัว เป็นต้น

อรสม สุทธิสาร (2544 : 55) กล่าวว่า ปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อทางการเรียน มีผลการเรียนตกต่ำจนนำไปสู่การออกกลางคันในที่สุด ธรรมชาติด้านสภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษา ที่เปิดบริการร้านเกม สนุกเกอร์ คาราโอเกะ ร้านกาแฟ ฟันบอล และยาเสพติด เป็นสิ่งยั่วยุให้นักเรียนเสพติดหลงใหล และในที่สุดก็ออกเรียนกลางคัน อนึ่งผู้บริหาร ครู และบุคลากรสถานศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญ การจัดการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสอย่างจริงจัง สถานศึกษาไม่ได้วิเคราะห์ความต้องการที่แท้จริงของชุมชนในการจัดการศึกษา ไม่ได้จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง ด้านความยากจนและการอพยพเร่ร่อนขายแรงงาน ไปกรีดยางตามสถานที่ต่าง ๆ นักเรียนจบการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 ต้องช่วยเหลือครอบครัวโดยการประกอบอาชีพแรงงาน และการศึกษาต่อทำให้เสียโอกาสการหารายได้ และยังทำให้ค่าใช้จ่ายสูง ทำให้นักเรียนขาดเรียนบ่อย ๆ และออกกลางคัน

ในที่สุดด้านอื่น ๆ เช่น ความเครียดจากการศึกษา การหย่าร้างของบิดามารดา ความผิดปกติทางด้านร่างกายเป็นผู้ทุพพลภาพ เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553 ข : 7-8) ได้กล่าวถึงการออกกลางคันของนักเรียนเป็นปัญหาที่มีมาตลอด และทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษาเป็นผลเสียต่อนักเรียน ได้แก่ ทำให้นักเรียนขาดความรู้ ทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตนเอง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในระหว่างเรียน งบประมาณที่รัฐควรจะได้รับในอนาคตจากการที่มีประชากรที่มีคุณภาพ รัฐจะต้องเสียงบประมาณไปในการแก้ปัญหาสังคมหากเด็กออกกลางคันส่วนหนึ่งกับการก่อปัญหา และต้องดูแลบุคคลส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นการสูญเสียโอกาส ได้แก่ สูญเสียโอกาสส่วนบุคคลที่จะศึกษาและพัฒนาตนเอง สูญเสียโอกาสของสังคมที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นผลเสียต่อสังคม ได้แก่ ขาดคนที่มีคุณภาพที่จะสร้างสรรค์ความเจริญ รัฐต้องแบกรับภาระ หากนักเรียนที่ออกกลางคันสูง สังคมจะได้รับผลกระทบเพราะเยาวชนในอนาคตไม่สามารถพึ่งตนเองได้ เกิดความวุ่นวายและปัญหาตามมาในที่สุด

วิทยากร เชียงกูล (2542 : 12) ได้กล่าวถึงการออกกลางคันของนักเรียนส่งผลให้นักเรียนไม่มีงานทำ หรือได้ทำงานที่ใช้ความสามารถของตนเองน้อยกว่าที่ตนเองมี ได้ทำงานที่มีผลตอบแทนต่ำ และเมื่อมองในภาพรวมหากมีการออกกลางคันเป็นจำนวนมากก็จะทำให้สัดส่วนประชากรที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือที่มีค่าจ้าง และผลตอบแทนต่ำอยู่ในสัดส่วนที่มากจะส่งผลให้รายได้ต่อหัวของประชากรลดน้อยลง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในส่วนรวมของประเทศโดยตรง การออกกลางคันของนักเรียนมักจะส่งผลให้เกิดปัญหาในเรื่องสุขภาพอนามัยต่อตัวนักเรียนเอง โดยเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในระยะวัยรุ่นและเป็นวัยที่ต้องคบหาเพื่อนฝูง การคบหาเพื่อนฝูงที่อยู่นอกสถานศึกษามักจะเป็นเพื่อนฝูงที่ไม่ค่อยดีนัก เช่น เป็นแก๊งค์นักเรียน การพนัน หรือช่องโหว่ ในกลุ่มเพื่อนดังกล่าวก็มักจะเป็นเรื่องของการติดยาเสพติด

จอห์น และคาเรน (John and Karen, Online, 2006) ได้นำเสนองานวิจัยเมื่อปี 2549 โดยได้ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับมัธยมปลายที่ตัดสินใจออกกลางคัน อายุระหว่าง 16-24 ปี จำนวน 467 คน จาก 25 ประเทศ พบว่า การออกกลางคันของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้มีสาเหตุจากผลการเรียนตกต่ำ แม้ว่าในขณะนั้นกลุ่มตัวอย่างจะมีผลการเรียนที่ไม่ดีก็ตาม โดยกว่าร้อยละ 70 ให้สัมภาษณ์ว่า “พวกเขาสามารถสำเร็จการศึกษาได้หากมีความพยายาม” แต่เกือบครึ่งหรือร้อยละ 45 ให้เหตุผลว่ามาจาก “ความเบื่อหน่าย” “รู้สึกแยกกับการเรียนในสถานศึกษา” อีกร้อยละ 32 ให้เหตุผลว่า “ต้องเรียนซ้ำชั้น” และยังพบอีกว่า ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้สนใจกับการเรียนของผู้เรียนมากนัก

กษมา วรวรรณ ณ อรุณยา (ออนไลน์. ม.ป.ป.) กล่าวว่า เมื่อสถานศึกษาพบกลุ่มเด็กที่เสี่ยงต่อการออกกลางคันแล้ว ไม่ได้มีแนวทางการดำเนินการหรือส่งต่อเด็กกลุ่มนี้ให้ไปในทิศทางใด จึงมีความเป็นไปได้ว่าเด็กที่ออกกลางคันมีแนวโน้มที่ถูกชักนำเข้าสู่วงจรปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด ก่ออาชญากรรม เป็นต้น ในต่างประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา เด็กที่อยู่นอกระบบสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่จะรวมตัวเป็นแก๊งและร่วมก่อปัญหาอาชญากรรม

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีมีบทบาทและหน้าที่ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับในเขตพื้นที่ ซึ่งได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาและปรับปรุงแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้ศึกษาต่อก็จะสามารถประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวและตนเองต่อไปได้ในภาคหน้า แต่หากผู้เรียนไม่ได้รับการศึกษาหรือออกกลางคันย่อมทำให้เกิดผลกระทบทั้งตัวผู้เรียน ครอบครัว และสังคมด้วย ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จึงมีความจำเป็นจะต้องดูแล กำกับ ควบคุมเพื่อให้เด็กทุกคนได้การศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน จากข้อมูลปี พ.ศ. 2552 มีนักเรียนที่ออกกลางคัน จำนวน 517 คน โดยสาเหตุหลัก คือ การที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยไม่พอเพียงต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว มีจำนวน 20 คน อีก 497 คน ออกกลางคันโดยไม่ทราบสาเหตุ หากสามารถศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนทั้งหมดได้ว่ามีปัจจัยและสาเหตุใดบ้าง ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุเพื่อระงับไม่ให้เกิดขึ้นหรือถ้าเกิดขึ้นก็อาจจะไม่เกิดผลกระทบที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2554 : 5)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาภาคบังคับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี และต้องการแก้ปัญหาการออกกลางคันจึงมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้แก้ปัญหา และพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษาคือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามบริเวณที่ตั้งสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ คือ ทำให้ทราบถึงปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 196 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 66 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 65 คน รวมทั้งสิ้น 131 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบสัดส่วนชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น จากตารางสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-608)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 บริเวณที่ตั้งของสถานศึกษา

1.1.1 ในเขตเทศบาล

1.1.2 นอกเขตเทศบาล

1.2 ขนาดของสถานศึกษา

1.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 300 คน

1.2.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน** หมายถึง ต้นเหตุหรือเค้าเรื่องเดิมที่ทำให้เกิดเรื่อง สภาวะหรือเหตุการณ์ที่ทำให้เด็กนักเรียนต้องออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านตัวเด็ก หมายถึง เด็กพิการทางร่างกายหรือมีปัญหาด้านสุขภาพ เด็กมีปัญหาด้านสติปัญญา เด็กได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรง เด็กออกไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูบุพการีที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ การมีเพศสัมพันธ์หรือตั้งครรภ์ หรือมีคู่สมรสในวัยเรียน ดิถอบายมุข การพนัน สารเสพติด คบเพื่อนเสเพล ขาดเรียนบ่อย ตกซ้ำชั้น สมာธิสั้น หนีเรียน พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของสถานศึกษา ไม่สนใจการเรียน เบื่อหน่ายการเรียน ปรับตัวเข้ากับครูและเพื่อนไม่ได้ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนไม่ดี

1.2 ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ผู้ปกครองไม่มีที่อยู่ที่ทำกิน หรือมีที่อยู่แต่ย้ายที่ทำกิน หรือมีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่งซึ่งเด็กต้องติดตามผู้ปกครองไปด้วย ผู้ปกครองต้องการมีรายได้เพิ่มโดยใช้แรงงานเด็ก ครอบครัวหย่าร้างหรือแตกแยก ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญด้านการศึกษาเท่าที่ควร บ้านที่พักอาศัยอยู่ห่างไกลสถานศึกษา การคมนาคมไม่สะดวก

1.3 ด้านสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการจัดระบบบริหารจัดการ การติดตามนักเรียนที่ออกกลางคันกลับมาเข้าเรียน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษายังไม่ครอบคลุมและไม่ต่อเนื่อง การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้สถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ไม่ครบขั้นตอนและไม่ต่อเนื่อง ความมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร และปัจจัยพื้นฐานการสนับสนุนการจัดการศึกษายังไม่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

2. **ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี** หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2

3. **นักเรียน** หมายถึง ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2554 ที่ออกกลางคัน

4. **บริเวณที่ตั้งของสถานศึกษา** หมายถึง ที่อยู่ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 จำแนกเป็น

4.1 ในเขตเทศบาล คือ สถานศึกษานั้นมีเลขที่ตั้งสถานศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองหรือนอกเขตเทศบาลตำบล

4.2 นอกเขตเทศบาล คือ สถานศึกษานั้นมีเลขที่ตั้งสถานศึกษาอยู่นอกเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลตำบล

5. **ขนาดของสถานศึกษา** หมายถึง จำนวนนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 และเขต 2 แบ่งเป็น 2 ขนาด ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 300 คน

5.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาจันทบุรี ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน

2. ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี